

เปิด - ปิด ประตูนําระบายน้ำ เอา (ไม่) อยู่ !!

คดีที่จะนำมาเล่าให้ฟังกันในวันนี้ เป็นเรื่องของหน่วยงานในสังกัดของกรมชลประทาน ระบายน้ำในอัตราและช่วงเวลาที่ไม่ว่าจะเหมาะสม ทำให้ผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงปลาได้รับความเสียหาย

เรื่องราวของคดีนี้จะเป็นอย่างไรร ... และผู้ฟ้องคดีจะได้รับชดเชยค่าเสียหายหรือไม่ มาติดตามกันครับ

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชังที่แม่น้ำบางปะกง ฟ้องว่าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา 1 ชลบุรี ผู้รับผิดชอบโครงการชลประทานพานทอง – พานทองขยาย ระบายน้ำเน่าเสียจากคลองพานทองลงสู่แม่น้ำบางปะกง โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีและผู้ประกอบการเลี้ยงปลาทราบล่วงหน้าก่อนที่จะทำการระบายน้ำเหมือนทุกครั้งที่ผ่านมา ทำให้ปลากระพงขาวที่เลี้ยงไว้ในกระชังได้รับความเสียหายตายเป็นจำนวนมาก จึงขอให้กรมชลประทาน (ผู้ถูกฟ้องคดี) ชดเชยค่าเสียหายเป็นเงิน 900,000 บาท

ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่า ในทางปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อระบายน้ำจะต้องทำหนังสือแจ้งให้เทศบาลตำบลและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ยกเว้นในกรณีเร่งด่วน และก่อนเปิดประตูระบายน้ำจะต้องแจ้งประสานกับนายกเทศมนตรีตำบลในฐานะผู้นำท้องถิ่นและผู้ประกอบการเลี้ยงปลาที่อยู่ใกล้ประตูระบายน้ำมากที่สุด ซึ่งการระบายน้ำครั้งนี้เป็นกรณีเร่งด่วนเนื่องจากมีฝนตกหนักมากในพื้นที่ของโครงการประกอบกับมีน้ำท่วมขังตามแนวคลอง และในวันรุ่งขึ้นเป็นวันหยุดราชการติดต่อกัน 4 วัน อีกทั้ง ขณะนั้นเป็นเวลาใกล้เลิกงานแล้ว จึงไม่สามารถแจ้งให้ทราบเหมือนเช่นเคยได้และก่อนเปิดประตูระบายน้ำก็ได้แจ้งให้ผู้นำท้องถิ่นและผู้ประกอบการเลี้ยงปลาในกระชังที่อยู่ใกล้กับประตูระบายน้ำมากที่สุดทราบแล้ว

การที่ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา 1 ชลบุรี เปิดประตูระบายน้ำดังกล่าวถือเป็นกรณีเร่งด่วนหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่มีกลุ่มชาวบ้านมาร้องเรียนเรื่องน้ำท่วมในวันที่ 8 พ.ค. 49 หลังจากวันนั้นฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา 1 ชลบุรี ได้มีหนังสือรายงานเรื่องราษฎรขอให้ชลประทานเปิดระบายน้ำคลองพานทอง ต่อมา วันที่ 10 พ.ค. 49 เวลาประมาณ 16.30 น. เจ้าหน้าที่จึงได้เปิดประตูระบายน้ำคลองพานทอง เพื่อระบายน้ำเสียจากคลองพานทองลงสู่แม่น้ำบางปะกง ซึ่งถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ทราบเรื่องน้ำท่วมพื้นที่ก่อนเปิดประตูระบายน้ำถึง 2 วันทำการ จึงสามารถทำหนังสือราชการจากโครงการชลประทานชลบุรีแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีรวมทั้งผู้ประกอบการเลี้ยงปลาในกระชังทราบล่วงหน้าได้อย่างช้าในวันที่ 9 พ.ค. 49 ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีควรคาดหมายได้ว่าหากมีฝนตกในช่วงวันที่ 9 และ 10 พ.ค. 49 อาจทำให้ราษฎรที่ประสบปัญหาน้ำท่วมได้รับความเดือดร้อนมากขึ้น และอาจทำให้ไม่สามารถทำหนังสือแจ้งผู้ประกอบการเลี้ยงปลาในกระชังได้ทัน ดังนั้น การเปิดประตูระบายน้ำดังกล่าวจึงไม่ใช่กรณีเร่งด่วนที่จะทำให้โครงการชลประทานชลบุรีไม่ต้องทำหนังสือราชการแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องแต่อย่างใด

การที่ปลากระพงของผู้ฟ้องคดีเลี้ยงไว้ตายจำนวนมากผู้ฟ้องคดีจะมีสิทธิได้รับค่าเสียหายหรือไม่ ? เพียงใด ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งแจ้งผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำว่าปริมาณออกซิเจนและปริมาณไนเตรทที่ละลายอยู่ในน้ำอยู่ในระดับที่อันตรายต่อสัตว์น้ำ ประกอบกับกรมควบคุมมลพิษได้ตรวจสอบคุณภาพน้ำในคลองพานทอง พบว่าน้ำในคลองพานทองมีคุณภาพต่ำไม่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยของสัตว์น้ำ หากระบายน้ำลงสู่แม่น้ำบางปะกงในอัตราและช่วงเวลาที่ไม่ว่าจะเหมาะสมอาจส่งผลกระทบต่อ การเลี้ยงปลาในกระชังบริเวณใกล้เคียงได้ จึงเห็นได้ว่าน้ำที่โครงการชลประทานพานทอง – พานทองขยาย ระบายลงสู่

แม่น้ำบางปะกงเป็นน้ำเสียที่เป็นอันตรายต่อการอยู่อาศัยของสัตว์น้ำ อีกทั้งได้ระบายน้ำในช่วงน้ำตายซึ่งเป็นช่วงที่ไม่เหมาะสมในการระบายน้ำ

จึงเชื่อได้ว่าสาเหตุที่ปลาในกระชังของผู้ฟ้องคดีตายเป็นจำนวนมาก เกิดจากการระบายน้ำเสียจากคลองพานทองลงสู่แม่น้ำบางปะกงในวันที่ 10 พ.ค. 49 ดังนั้น การเปิดประตูระบายน้ำของเจ้าหน้าที่ของ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดจึงต้องรับผิดชอบในผลแห่งการกระทำละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และเมื่อความเสียหายจากปลาตายเกิดจากผู้ฟ้องคดีเลี้ยงปลามากกว่าที่ได้รับอนุญาต และเลี้ยงปลาในแต่ละกระชังหนาแน่นมากกว่าผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงปลารายอื่นทำให้เกิดความเสียหายมาก จึงสมควรลดค่าเสียหายโดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน 600,000 บาท (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 590/2554)

คดีนี้เป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว ก็จะต้องดำเนินการนั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่และระมัดระวัง เพราะการที่ฝ่ายปกครองสร้างกฎเกณฑ์ขึ้นมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่และประกาศให้ประชาชนได้รับทราบนั้น ก็เพื่อให้ประชาชนได้อุ่นใจและสบายใจว่าจะมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเสมอ ดังเช่นคดีนี้ หากเจ้าหน้าที่ได้ใช้ความระมัดระวังและปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้แล้ว การระบายน้ำไม่ว่าครั้งไหนก็สามารถเอาอยู่และไม่มีความเสียหายเกิดขึ้น ... !! ครับ

นายปกครอง